

Dve lepi proslavi vladarskega jubileja

Novo mesto ob 10 letnici vladanja kralja Aleksandra - Vzor na akademija Sokola v Omišlju

Novo mesto, 18. avgusta. Tudi srce Dolenjske je proslavilo 10letnico vladanja Nj. Vel. kralja kar najslavnejše. Ze zgodaj jutraj je bilo mesto okrašeno z državnimi zastavami, vsa okna pa iz zelenjem in trobojnicami. Dopoldne ob 9. uri se je vršila v kaptoljski cerkvi slovenska služba božja, ki jo je daroval g. prošt Karel Cerin. Cerkvene proslave so se poleg številnega občinstva udeležili sreski načelnik g. Fr. Logar z uradnim svetom, komendant mesta g. podpolkovnik V. Dic in orožniški major g. G. Živkovič, celotni občinski zastop z županom dr. Režek na čelu, sodniki novomeških sodišč s predsednikom dr. J. Kavčičem, predstavniki raznih drugih uradov z uradnim svetom, močna sokolska četa z društvenimi prapori, gasilstvo in druge korporacije.

Mestni občinski zastop je odšel po službi božji v občinsko posvetovalnico, kjer je župan dr. Režek ob 11. uri otvoril svečano sejo. V svojem govoru je očrtal pomen proslave ter v lepih besedah prikazal zgodovino rodu Karadžordjevičev in vladanje Nj. Vel. kralja Aleksandra I. od zasedbe prestola do dneva obletnice. Njegov iskreni govor je bil zaključen s trikratnim vzklikom: »Naj živi naš slavljivi in junaki vladar Nj. Vel. kralj Aleksander I., Nj. Vel. kraljica Marija in ves kraljevski dom!« Ob tej priložnosti je bilo na županov predlog sklenjeno, da zgradi mestna občina v proslavo tega dne dom za občinske uboge, ki naj bi s predhodnim dovoljenjem dobil ime »Dom kralja Aleksandra I.« Obenem je bilo tudi soglasno sklenjeno, da se obdare v spomin na ta dan vsi mestni ubogi, katerim je bilo še istega dne razdeljeno iz občinske blagajne vsakemu revežu po 50 Din.

Zvečer ob 8. uri je bila iluminacija mesta, ki je zažarelo v morju luči. Najlepše je bil razsvetljen na glavnem trgu mestni magistrat, na katerem se je blestela v žaru luči letnica 1921-1931 v sredini s kraljevo krono in začetno črko kraljevega imena z rimsko I., pred samim vzhodom na magistrat pa je bil med stebri postavljen doprnski kip Nj. Vel. kralja, odet v rdečo tkanino. Tisočglava množica je spremljala dolgo povorko, ki se je pomikala z godbo na čelu iz Kandije proti glavnemu trgu. Svečani sprevod je tvorilo vojaštvo okičeno z lampijoni, Sokolstvo s prapori, gasilske čete z lampijoni kakor tudi železničarji. Občinstvo, ki se je pridružilo veličastnemu sprevodu, je radostno vzklikalo kralju in vsemu kraljevskemu domu. Na vsaj poti, ki jo je napravila povorka od sreskega načelstva do šukljatovega gradu v Kandiji, se je čulo iz vrst občinstva petje globokih ljubeznih in junških narodnih pesmi. Pred razhodom se je ustavila v lepem redu vsa povorka na glavnem trgu pred doprnskim kipom kralja Aleksandra, kjer so se poklonile sokolske zastave, starosta Sokola notar br. Marček je pa stopil pred kip s kratkim nagovorom, ki ga je končal z vzklikom kralju, kraljici in kraljevskemu domu, kar je trikrat ponovila velika množica občinstva. Godba je intonirala državno himno, potem se je pa občinstvo z najlepšimi vtisi mirno razšlo.

Omišalj, 17. avgusta.

10letnico vladanja kralja Aleksandra je tudi Omišalj dostojno proslavil in dal vidnega izraza svoji globoki ljubezni do kralja naše krvi, našega jezika in imena. Ljudske svečanosti, bakljade, obhod po mestu, budnica in velika ljudska veselica, so dosegle velik uspeh, krona vsega je bila pa sokolska akademija.

Pričela je ob 21. z lepim nagovorom br. Tome Jedriniča in prostrani trg je bil poln domačinov in letoviščarjev. Poleg Jugoslovjanov je bilo na trgu tudi mnogo Avstrijcev, Nemcev, Čehov in drugih letoviščarjev. Razpoloženje je bilo zelo svečano, za kar gre nemala zasluga vojaški godbi s Sušaka. Nastopile so vse telovadne akademije društva s prostimi vajami na orodju, v skupinah itd. Nastop se je zaključil s prekrasno alegorično nepremagljivo Jugoslavijo. Telovadni nastop je bil enoten in zelo dobro pripravljen ter je napravil na občinstvo najboljši vtis. Živahno ploskanje je pričalo, da je bilo občinstvo z vsemi točkami izredno zadovoljno. Domači učitelj br. Ivan Turato je vložil v veščanje mnogo truda, dosegel pa je tudi izredno lep uspeh in zaslužil v polni meri javno pohvalo.

Posebno pa moramo pohvaliti našo vrlo

Elitni Kino Matica

Danes premiera ob znižanih letnih cenah!
Popolnoma novo! Prvič v Ljubljani

„Pevci z ulice“

Najnovejši in zadnje mojstrovine nedavno umrlega velikega režiserja

LUPU PICKA
V glavnih vlogah Ina ALBRECHT in Maria DALBACIN. Glasba: Marc ROLAND

Danes ob 4., 1/2, 8. in 9.1/4 uri

Telefon 2124
„Elitni kino Matica“

Slovenko, neumorno delavko Engelmanovo. Gospa Engelmanova, šolska upravitelja iz Ljubljane, odlična učiteljica, tovarišica, Sokolka in zavedna Jugoslovenka, vodi z besedo in delom že dolgo vrsto let slovensko mladino na naš sinji Jadran in tu v lepem, romantičnem Omišlju najde mladina na soncu, svežem zraku in v blagodejni morski vodi dovolj okrepčila in zabave. Da vidite in delom že dolgo vrsto let slovensko mladino na naš sinji Jadran in tu v lepem, romantičnem Omišlju najde mladina na soncu, svežem zraku in v blagodejni morski vodi dovolj okrepčila in zabave. Da vidite in delom že dolgo vrsto let slovensko mladino na naš sinji Jadran in tu v lepem, romantičnem Omišlju najde mladina na soncu, svežem zraku in v blagodejni morski vodi dovolj okrepčila in zabave.

Njeni vrli hčerki, energična gospodična Lada in dražestna Milena, obe učiteljici, pomagata pri težkem delu svoji neumorni materi, poleg tega pa najdeta še vedno dovolj časa za delo v sokolski telovadnici. Tako je marljiva sestra Lada letos učila in sijajno izučila naše telovadce. Ona je prava idealna Sokolka in učiteljica. Izvrstna disciplina, točnost, samozavest, krepka volja in ponos, to so njene sokolske vrline. Vse v sokolskem duhu, s pravim sokolskim navdušenjem. Pritrjevanja in ploskanja iz občinstva ni bilo ne konca ne kraja. V imenu Sokola je poklonil starosta br. Milan Torbica neumorni sestri Ladi krasen šopek domačega cvetja. Zaslužila je mnogo več in omišaljski Sokol ji ostane dolžnik, toda naj ji bo tudi to dokaz naše hvalečnosti in priznanja. Zdravo in živela ter stokratna hvajla ji ključeta Omišalj in omišaljski Sokol. Upamo, da nas bo neumorna gospa Engelmanova s svojima vrlima hčerkama tudi v bodoče podpirala, da se bo na našem jugu iz sokolske dvorane širila in utrjevala sokolska misel.

Akademija se je zaključila z živahnim plesom, ki je trajal pozno v noč. Sestre Slovenke ne samo da uživajo v Omišlju naravne lepote, sonce, morje in zrak, temveč tudi delajo vsem v korist, Omišlju pa v ponos in zgled.

Želve gredo v promet

Ljubljana, 19. avgusta

Kakor smo poročali že včeraj, je pripeljal podjeten sin kršne Črne gore na trg dve košari želv, za katere se pa Ljubljanci niso mogli posebno ogreti. Toda mož je kljub temu napravil dobro kupčijo. Ne z Ljubljanci, ki so sicer gurmani, a nočejo takih delikates, pač pa s kmeti, ki so pokupili vse želve. Mož jih je prodal že včeraj 150 in zato je davi na trg pripeljal zopet dve košari želv.

Na trgu se je okrog podjetnega Črnogorca davi kar trlo radovednežev, pa tudi kupevc. Sreda je in tržni dan. Zanimivo je pa bilo poslušati Ljubljance, brhke kuharice in solidne gospodinj.

— Slišite, kua je pa tu za ena žvau?« so spraševali mnogi, ki še nikdar v življenju niso videli želve.

Pa je odgovoril zgovorni Črnogorec: »E, ja znate, što so šildkrote.«

— Za kaj so pa dobre?«

— E, vidite, to vam je delikatesa, možete jih kuвати. Supa od želva je izvrzna. Inače možete želve upotrebiti za vrt. Lovi crve, pa komarce, buhe i svašta... Jede salatu, kruh i uopće sve i živi najmanje 200 godina.

In je prijel želvo ter jo v dokaz njene trpežnosti treščil v košaro, da je kar zahreščalo.

— Revica...
— Kakva revica. Po 5 dinara male, po 10 velike, one, koje nose kupa...
Davi je šla Črnogorcu kajpja zelo dobro. Gospodinja se pridno kupovala želve. Ne za juho, kot je priporočal Črnogorec, temveč za vrt, da bo salata bolje uspevala, da bodo imele mir pred črvi in drugo golaznijo.

Motociklistične hitrostne dirke na Ljubelj

Motokolesarski klub Ilirija v Ljubljani priredi v nedeljo 23. t. m. motociklistične hitrostne dirke na Ljubelj. Dirkalna proga znaša od starta ob pristavi g. barona Borna do cilja vrh Ljubelja 5150 metrov. Ker je šteti to progo med najtežje gorske proge v Evropi, vlada v sportnih krogih zelo veliko zanimanje za to dirko, posebno ker se ista vrši zopet po daljšem presledku. Doselej so se prijaviли vsi najboljši dirkači Jugoslavije, med njimi Štrban, Uroič, Schildhabel, Šiška, Fantimi, Zvab, Kušar, Risti i. dr. Obeta se toraj najostrejši boj, ki bo tudi za sportno občinstvo jako zanimiv. Zaključek prijav nepreklicno jutri v četrtek dne 20. t. m.

Ljubeljska cesta bo na dan dirke od 9. ure naprej zaprta. P. n. udeležniki dirke, ki se pripeljejo z avtomobili in motorji, se uljudno opozarjajo, da je prostor za parkiranje pri vili g. barona Borna pri Sv. Ani. Odredbam rediteljev ob progi in na park-postoru se treba brezpogojno pokoriti, da se izogne eventualnim nezgodam. Za sportno občinstvo je najbolj pripraven jutranji turistovski vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 5. uri 21 min. ter prihaja v Tržič ob 7. uri. Ako se oglasi zadostno število izletnikov, se bo uredila avtobusna vožnja direktno do starta pri Sv. Ani. Glede točnejših pouslovil se je obrniti na tajništvo kluba, telefon št. 2662 in 2809.

Čez 14 dni provizorična otvoritev tromostovja

Da se promet po starem mostu ob odkritju spomenika kralju Petra razbremeni, otvorijo desni novi most

Ljubljana, 19. avgusta.

Ljubljana se mudično pripravila na velike dogodke, kakršnih še ni videla. Čez 14 dni bomo odkrkodovani za vso pasjednevo puščobo, Ljubljana se bo tako razbala ter izpremenila, da bo kar nesokrat celo prepolna, ceste bodo preozke — kar so nam sicer že zdaj, ko so skoraj prazne — mostov bo premalo in sploh vse bo postalo pretensno, na kar moramo misliti že zdaj. Nekateri meščani se še zdaj ne morejo sprijazniti z mislijo, da dobimo ob Marijinem trgu tri mostove. Pravijo, da je stari most dovolj širok ter ne opazijo, da se ljudje s težavo prevažajo na njem na eno in drugo stran celo zdaj, ko je mesto skoraj povsem izumrlo. Največja gnoča je seveda zaradi ljudi, ki si že vse leto krajšajo čas na frančiškanskem mostu. Kako bo pa frekventiran ta most ob jesenskih svečanostih in zlasti na dan odkritja spomenika kralju Petru pred magistratom in ob otvoritvi restavriranega tovzova, si zdaj še niti misliti ne moremo. Gotovo pa je, da tedaj frančiškanski most ne bo zadoščal živahnemu prometu.

Vendar naj meščani ne mislijo, da grade tromostovje le zaradi jesenskih svečanosti. Dovolj je jasno brez vseh dokazov, da je Marijin trg potreben regulacije ter da je frančiškanski most preozek za vedno naraščajoči promet. Pred nami rešujejo zdaj ta problem povsem konkretno in s tem se moramo sprijazniti.

In tako dobiva tromostovje vedno konkretnije oblike in tudi lajki vso stvar že dokaj dobro razumejo in ji slede s čedalje večjim zanimanjem.

Pred tednom so zbetonirali lok levega mostu. Med levim in starim mostom je stal star obrežni zid, zidan z rezanim kamnom. Ta zid je zelo trden, solidno zidan z živoopneno malto in povezan z železnimi vezmi. Podiranje je težavno, podreti ga pa morajo, ker stoji izven črte novega obrežnega zidovja in na kraju, kjer bo zgrajen glavni kanal. Podrli ga bodo ta teden, na kar zbetonirajo še del glavnega kanala, ki ga doslej niso mogli, in obrežni zid pod Prešernom. Prešerna bodo zaradi tega še bolj podkopali, saj bo zid zgrajen tik ob spomeniku.

Desni most sam na sebi je zgrajen razen manjših del, toda med njim cesto je še vedno prepadi, ki ga morajo tudi premostiti. Rečna struga je bila namreč tu nekajkrat znatno širša, pozneje, ko so jo pa regulirali, so jo zožili z obrežnim zidom do sedanje

Mayerjeve hiše ter je ostala med zidom in cesto neizrabljena jama. Zato bodo zbetonirali most še na zunanji strani obrežnega zidovja, kar je pa samo železobetonska plošča na dveh podolžnih nosilcih ter tako podaljšuje pravo mostišče v širini mostu do velike ploščadi, železobetonske plošče, ki bo prekrivala ostali prostor med Wolfovo ulico in starim mostom. Ta ploščad bo segala od konca Wolfove ulice do podaljšane mostu v dolžini 8,50 m, široka pa bo v smeri od Marijinega trga proti javnemu stranišču 12 m. To je prelep prostor, da bi ga zasuli. V njem bo haje transformator mestne elektrarne, prvotno je pa bil označen v načrtu kot skladišče za čolne ali za kaj podobnega. Med starim in novim mostom bo ta podzemni prostor mejil betonski zid, ki je umaknjen iz smeri novega obrežnega zidovja za dolžino omenjenega podaljšane mostišča. V tem zidu bodo 3 okna, ki bodo razsvetljevala podzemni prostor. Zid je z betoniran, opaž za podaljšano mostišče je že tudi narejen, včeraj so ga pa zbetonirali, omenjeni prostor bo pa prekrit tudi že ta teden tako, da bodo dela v glavnem pri desnem mostu čez teden končana in ga bodo začasno otvorili pred jesenskimi prireditvami, da bo promet nekoliko olajšan in v starim mostu.

Precej težavno delo je bilo zgraditev posebne kanalske prelivne kamre glavnega kanala iz Prešernove ulice, ki se je izlival v Ljubljano pri starem mostu. Ta kanal morajo namreč izpeljati v glavni zbiralni kanal, ki ga zdaj dograje na levem in desnem bregu Ljubljance, da bo končno nesnjaga odtekala iz mesta po kanalih, ne po Ljubljani strugi. Zbiralni kanal iz Prešernove ulice pa precej pada proti Ljubljanci, zato bi deroč dotok od priključku z glavnim kanalom ustavljal tok v glavnem kanalu. Da se to prepreči, so zbetonirali pred izlivom tega kanala omenjeno prelivno kamro 6 m globoko in 8 X 2,50 m veliko. Kanala med gradnjo niso smeli zapreti, zato so izpeljali odtok začasno po ovinkih v Ljubljano. V prelivni kamri je izpeljan ob steni precej visoko od tal žleb, po katerem bo tekla gosta tekočina v glavni kanal, ako bo pa dotok močnejši, bo čista voda tekla čez žleb na dnu kamre, od koder se bo odtekala naravnost v Ljubljano, na dnu struge.

Ko bodo zgradili še ob desnem mostu podzemno stranišče, bo padlo staro javno, kar bo tudi napredek za Marijin trg. Kdaj bodo pa selili Prešerna, še nihče ne ve.

Besedo imajo naši čitatelji

Prosjačenje

Kriza je v tovarnah, v delavnicah, pri kmetu, kriza je tudi v trgovini. Trgovec, ki mora gledati, kako bo spravil skupaj denar za itak previsoke javne dajatve, za pretirano visoko najemnino za lokale, za plačo sodnikom in tisoč drugih izdatkov, ki jih trgovina rabi, mora računati še z eno največjih nadlog današnjega časa in sicer z različnimi berači.

Le tega prosjačenja je več vrst: Po vojni so prinesli iz južnih krajev k nam čudno navado; prideta ti dva ali trije možakarji kar z debelo knjigo, proseč podpore za različne cerkve itd. Različna društva prihajajo pod krinko teh ali onih dobrodelnih namenov, proseč blaga ali denarja. Zopet ima eno ali drugo društvo veselico, združeno s tombolo itd. Tu je treba dobitkov, ki jih mora dobavljati zopet trgovec. Nič ne pomaga, če jih zavrete, češ, saj boste imeli vstopnino in druge dohodke. Takoj so tu s pretnjo: Pa ne bomo tudi mi več pri vas kupovali (dasi ravno se trgovec navadno ne spominja, da bi te ljudi v trgovini videl) itd.

Nadaljne take in podobne obiske navajati bi bilo odveč, saj zadostujejo že ti. Nastane vprašanje: Kje naj trgovec vedno jemlje blago in denar, ko dobi — malo računano — dnevno 5—10 takih obiskov? Vse se namreč zanaša na trgovine, češ, tam je blaga na kupe, vsega itak ne morejo prodati. Svoj čas je že Trgovska zbornica izdala tozadevno prepoved, pa prišla je zopet v pozabljenje, tako, da bo treba zagrabiti drugod, radi kršitve teh odredb. Časi so danes preslabi in občinstvu, oz. društvom se mora enkrat za vselej dopovedati, da mora tega, že vse meje presegajočega prosjačenja biti konec. Trgovec.

— Ali ne bo preniklo. Včasih se pri nas — v Ljubljani kakor Sloveniji sploh — razni načrti kar čez noč skujejo in, ne upoštevaje praktične strani in občege interesa, tudi — čez noč izvrše, če se na hiše popreje ne opozori. Pravi se, da se bo stari Čevljarski ali Radetzkoga most, postavil (t. i. prenesel), na kraj, kjer stoji lesena brv pri bivši Prisilni delavnici. Zakaj neki tja doli — se vprašujejo ljudje — saj bi bilo vendar praktičnejše, če postavi most višje gori, kjer bodo ravno na nasprotni strani stala nova poslopja (oddelki) javne bolnice. Oporni zidovi niso menda tako merodajni, kot interes bolnice. In tudi cesta je na nasprotni strani, kjer bo dohod k novim objektom, že pri rokah, dočim bi bilo treba zaradi mostu

tik Prisilne delavnice svet in cesto na obeh nabrežjih še-le prekopati in zravnati.

— Električna zadruga v Spodnji Šiški je zadnje čase predruščala stari red in ugasuje ulične svetilke že ob 3. jutraj, la tavamo po temi, ko nas kliče poklic v službe in tudi posestniki se pritožujejo, zakaj se jim krati luč v teh resnih časih ko so vlni na dnevnem redu. Želimo, naj gori luč kot doslej, posebno še ker se bližamo jeseni. Saj tu na periferiji itak nimamo nobenih ugodnosti, naj nam torej privoščijo vsaj malo več luči. Eden za vse.

— Rimske toplice. Gostje v tukajšnjem zdravilišču — ki je zelo lepo — se stajno pritožujejo, da zdraviliška uprava nima v restavraciji in kavarni naročenega nobenega slovenskega časopisja. Med tem ko najdeš vse vrste tu- in inozemskih časopisov iščeš, ozir. zahtevaš zastoj »Jutro«, »Slov. Narod«, »Jugoslovana« in »Slovenca«. Uprava in osobje, ki je sicer zelo postrežljivo v tem pogledu premalo gleda na slovenske goste. — Gost.

— K notici o hibah v naših zdraviliščih smo prejeli poljasnilo, da krivda počasnega poslovanja v kritiziranem primeru ni na upravi zdravilišča Rogaska Slatina, ker je bila zadeva rešena že v sredo 5. avgusta. Dopisnica je pač rabila celih 14 dni, ker je došla, oziroma je bila izročena adresuata šele v soboto 8. avgusta z jutranjo pošto.

Radioprogram

Četrtek, 20. avgusta.

12.15: Plošče (slovenske pesmi, plesna glasba); 12.45: Dnevne vesti; 13.00: Čas, plošče, borza; 18.30: Salonski kvintet; 19.30: Drago Ulaga: Gimnastične vaje; 20.00: Dr. Lojze Čampa: Časnik in častnikarstvo; 20.30: Flauta solo s klavirjem (Slavko Korošec in dr. Švara); 21.15: Pevski koncert Slovenskega vokalnega kvinteta; 21.45: Salonski kvintet; 22.30: Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Petek, 21. avgusta.

12.15: Plošče (Uvertura, operni zbori); 12.45: Dnevne vesti; 13.00: Čas, plošče, borza; 18.30: Salonski kvintet; 19.30: Gospodinjska ura, gdč. Cilka Krekova; 20.00: Plošče; 20.30: Prenos iz Beograda; 22.30: Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 22. avgusta.

12.15: Plošče (mešan program); 12.45: Dnevne vesti; 13.00: Čas, plošče; 18.30: Salonski kvintet; 19.30: Šahovska ura; 20.00: Kompozicijski večer g. J. Breznika; 20.45: Samospevi ge. Antonije Skvarča; 21.15: Harmonika solo, g. Stanko; 22.00: Čas, dnevne vesti; 22.15: Salonski kvintet;

Beležnica

Koledar.

Danes, sredo 19. avgusta, katoličani Ludovik; pravoslavni 6. avgusta, preobr. G.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Pevci z ulice.

Kino Ideal: 100% sreče.

Dežurne lekarne.

Mr. Trnkoczy, Mestni trg 4 in mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Iz Celja

— c Državna dvorazredna trgovska šola v Celju. Vpisovanje v I. in II. letnik bo 1. in 2. septembra, vsakokrat od 9. do 12. V I. letnik se sprejemajo gojenci(ke), ki so dovršili(le) najmanj štiri razrede gimnazije ali štiri razrede meščanske šole. Prednost imajo sinovi in hčere trgovcev in podjetnikov, ki bodo ostali(le) po dovršeni šoli v domačem podjetju. Ob vpisu v I. letnik predložijo gojence(ka) prošnjo za vpis, ki ji priloži izpričevalo o prejšnjem šolanju in krstni (rojstni) list, s katerim dokaže, da dovrši v tem letu 14 do 18 let. To prošnjo je kolekovati z Din 5. V II. letnik se sprejemajo gojenci(ke), ki so dovršili(le) I. letnik. Vsem je pri vpisu plačati Din 20 za zdravstveni fond. Kraljevska, banska uprava dravske banovine sme dovoliti do dne 15. septembra naknadno vpisovanje, če je kaj praznih mest. Absolventi dr. dvorazredne trgovske šole imajo v vojaški službi pravico na dijaški rok. Popravljalni izpiti za šolsko leto 1930-31 se bodo opravljali za I. letnik pismeni v sredo, 26. avgusta od 8.—10., ustmeni v četrtek, 27. avgusta od 8.—13., za II. letnik pismeni v petek, 28. avgusta od 8.—10. in ustmeni v soboto, 29. avgusta od 8.—10. Podroben razpored teh izpizov je na razglasni deski šole. Prošnje za priprustitev k popravljalnim izpizom je predložiti direktorju 24. ali 25. avgusta 1931. Kolekovati jih je z Din 5 in jim je priložiti za vsak predmet kolek Din 10. Končni izpit ter popravljalni izpiti v septemberskem roku bodo pričeli 4. septembra 1931 ob 8. Razpored teh izpizov se objavi na razglasni deski zavoda. Prošnje za prepustitev k končnemu izpiztu je predložiti direktorju od vstetega 31. avgusta 1931. Direktor.

— Razlagovo ulico so končno uredili in tlakovali z malimi granitnimi kockami. Zdaj betonirajo in asfaltirajo pločnike. To pa je združeno z veliko nepriljetnostjo, ker morajo prebivalci Razlagove in Vrvarske ulice že nekaj dni požirati neznosen smrad, ki ga razširjajo peči, v katerih se kuha afsalt. Podjetje, ki je prevzelo delo, naj bi asfaltiranje pločnikov nekoliko pospešilo, ker morajo ljudje stanovanja vendar prezačiti, kar pa je zdaj nemogoče.

— c Najdba. Na Ljubljanski cesti je bila najdena evidenčna številka motornega kolesa št. 2-1766-1931. Dobi se pri češki mestni policiji.

Sokol

— Sokolsko društvo Žirovnica - Breznica. Našo prireditvev je zadnje nedeljo skrajno neugodno vreme onemogočilo. Prireditve se bo vršila zato v nedeljo 23. t. m. na istem prostoru in v enakem obsegu. V slučaju dežja, je prireditvev v vseh prostorih br. Osvalda vis a vis veseličnemu prostoru. Ker rabi mlado, a razvijajoče se društvo mnogo podpore, opozarjamo na to prireditvev vsa bratska društva v okolici in vse občinstvu, ki simpatizira z nami! V nedeljo torej vsak, kdor le more, na prireditvev! Veselica se vrši v vsakem vremenu!

— Sokol II. priredi v nedeljo 23. avgusta za vse oddelke obvezen pešizlet na Rašico. Odhod ob pol 8 uri jutraj s kamničanom do Trzima, povratek zvečer paš. Vabimo predvsem starejše članstvo, da se izleta udelež! Zdravo!

Zavarovanje proti dežju

Iz Solnograda poročajo, da se je vodstvo festivala zavarovalo proti dežju. Dvakrat je vodstvo festivala utrpelo zaradi dežja občutno škodo in oba krat je morala zavarovalnica plačati po 10.000 šilingov, tako da so zaslužili podjetni organizatorji festivala na račun dežja že 20.000 šilingov ali v naši valuti okrog 160.000 Din.

To zavarovanje ni novo, temveč je že tri leta zelo priljubljeno. Na podlagi statističnih podatkov o vremenu v zadnjih 44 letih so sestavili poseben sistem zavarovanja proti dežju in zdaj so prevzele to panogo zavarovanj že vse večje mednarodne zavarovalnice pod vodstvom neke angleške zavarovalne družbe. Proti dežju pa se ne zavarujejo samo javne prireditve na prostem, temveč v prvi vrsti avtobusna podjetja, kavarne z velikimi vrtovi, gostilne, ki jih posejajo najbolj izletniki itd. Najnovejši je tako zvano hotelsko zavarovanje proti dežju. To zavarovanje omogoča hotelom odbiti vsakemu gosti 20 odstotkov od tedenskega računa, če v tednu več ko dva dni dežuje. Za deževni se računa dan, ko znašajo padavine v 24 urah 5 mm ali več.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

Dnevne vesti

— **Prezident Masaryk kralju Aleksandru.** Prezident Masaryk je poslal našemu kralju k desetletni vladanji naslednjo brzojavko: »Českoslovaški narod se pridružuje jugoslovanskemu narodu v radostni proslavi desetletnice vladanja Vašega Veličanstva. Tolmačim ta čustva in želimo obilo sreče bratskemu in zavezniškemu narodu ter osebne sreče Vašemu Veličanstvu. Masaryk.

— **Iz odvetniške službe.** Odvetnik v Ljubljani g. dr. Danilo Majaron je 6. t. m. umrl. Imenovanje prevzemnika njegove pisarne odpade, ker pokojni zadnje čase ni več izvrševal ovzdukture.

— **Iz OUZD.** Ravnatelj Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani g. dr. Joža Bohinjec je 18. avgusta nastopil svoj letni dopust. Prosimo, da se za časa dopusta g. ravnatelja vsi dopisi v uradnih zadevah naslavljujejo direktno na urad.

— **Vse v Hubadovi župi JPS včlanjene zbere** vabimo, da sodelujejo pri odkritju spomenika prvemu jugoslovanskemu kralju Petru — Velikemu osvoboditelju v Ljubljani dne 6. septembra. Pri podoknicni banu in županu na predvečer odkritja dne 5. septembra sodelujejo samo ljubljanski moški zbori. Skladbe za to prihodno dobo vsa društva v pisarni Hubadove župe (Vegova ulica 7) sredi prihodnjega tedna med 18. in 19. uro. Pri odkritju nastopijo vsi v župi včlanjeni moški zbori. Zunanji zbori naj se takoj prigrinjajo ter navedejo število potrebnih not, ki jih takoj prejmejo od župne uprave. Na dan odkritja zvečer nastopijo vsi zbori v restavracijah in gostilnah s poljubnim primernim programom. Tudi to sodelovanje in eventualne želje glede lokala je pravočasno javiti župni upravi. Vožnja po železnici je zaenkrat četrtinska. Ker smo tik pred slavnostmi, pričakuje takojšnjega odgovora in piske točnosti — Uprava Hubadove župe JPS v Ljubljani.

— **Taborišča podmladka RK.** Podmladek Rdečega križa je letos ustanovil večje število taborišč in okrepčevališč v gozdnatih predelih in pa na obalah Jadranskega morja. Takih taborišč je bilo 30. V njih se je okrepilo 1400 članov. Taborišča in okrepčevališča so bila postavljena v tehle krajih: Biograd na moru, Kraljevica, Supetar na Braču, Krk, Komiza, Crkvenica, Karlova, Prutok pri izviru Vardarja, Rab, Orebič, Gorenjsko, Bosanska Kostanjica, Kaštel-Lukšič, Benkovac, Lavin, Skrad, Selce, Dobra voda, Podgora, Stari grad, Petka, Cavtat, Prokuplje, Ohridsko jezero, Srebarnovac, Kučište, Rakitje Lukovca.

— **Razpust društva.** Unija stavbinskih delavcev za Slovenijo s sedežem v Celju že več let ne deluje v okvirju svojih pravil, radi pomanjkanja članov v pravihhih predpisane štveila odbornikov, njih namestnikov ter preglednikov in članov razsodišča pa tudi nima več pogojev za pravni obstoj. Zato se uradno razpušča, inventar in eventualni denarni preostanek se pa izročil delavskemu izobraževalnemu društvu »Svoboda« v Ljubljani.

— **Čehoslovaki v Dubrovniku.** V ponedeljek zvečer je prispelo v Dubrovnik 33 učiteljev in učiteljic iz Brna, ki potujejo po naši državi. Včeraj so napravili českoslovaški gostje izlet v Boko Kotorsko in na Cetinje. Poleg tega je prispelo v ponedeljek v Dubrovnik 24 članov kluba českoslovaških turistov iz Prage, ki potujejo v velikim avtomobilom znamke »Praga«, v katerem je prostora za 48 ljudi.

— **Močan potres v daljavi.** Seizmološki zavod naše univerze je zaznamoval včeraj dva potresa v daljavi. Prvi ob 10.49 je bil šibkejši in je trajal 10 minut, drugi je bil pričel ob 14.30, bil je precej močan in trajal je celo uro.

— **Mednarodni kongres arheologov.** Od 25. septembra do 5. oktobra se bo vršil v Jugoslaviji kongres arheologov Nemčije in podunavskih držav. Kongres priredi arheološki inštitut skupno s splitskim muzejem. Kongres se prične v Splitu in se nadaljuje v Kutnu Metkoviču in Sarajevu.

— **Naši delavci se vračajo iz inozemstva.** S tovornimi parniki se vračajo iz inozemstva naši izseljenci, ki niso mogli dobiti v tujini dela ali pa so bili odpuščeni. V ponedeljek je priplul v Split parnik »Diamant« z dvema izseljencema iz Alžira, kjer nista mogla dobiti dela.

— **Zagrebcani v Trbovljah.** Zveza trgovcev, sekcija trgovcev z drvmi in premo gom v Zagrebu, priredi v nedeljo 23. t. m. za svoje člane izlet v Trbovlje. Odbor sekcije je naprosil TPD, da bi smeli člani ogledati naprave v premo govniški, kar je TPD rade volje dovolila.

— **Iz službenega lista.** »Službeni list« kraljevske banke uprave dravske banovine št. 48 z dne 19. t. m. objavlja zakon o podaljšanju računskega leta po proračunih »kraljevskih banknih uprav za proračunsko leto 1930/31, zakon o naseljevanju južnih krajev, uredba o odrejanju disciplinskih tožilcev, pravilnik za izvrševanje odloka poljedelskega ministristva št. 26. 451—VI b z dne 12. junija 1931 o brezplačnem prevozu naseljenikov, njih inventarja in o načinu plačevanja voznine za prevoz na državnih železnicah in ladjah v državni eksploataciji, ter na privatnih železnicah in ladjah, razpis, s katerim se uvaja trgovinska pogodba z Avstrijo, posebne uzanze za trgovino s papirjem na ljubljanski borzi za blago in vrednote in pooblastitve generalnega direktorja poštne hranilnice in vrhovnega poverjenika za agrarno reformo za odobravanje nabavnih pogodb.

— **Razpisane službe.** OUZD v Splitu razpisuje natečaj za zdravnik splošne prakse. Kmetijski oddelek vrbske banovine potrebuje tri kmetijske referente s popofno fakultetno izobrazbo in predpisanim stažem. Prošnje je treba vložiti do 15. septembra. Jadransko intendantsko skladišče v Mostarju potrebuje mojstra mehanika dnevnica. Prošnje je treba vložiti do 15.

septembra. Banska uprava zetske banovine razpisuje natečaj za upravitelja posestva v Podgorici, za upravitelja živinarske in mlekarjske stanice v Sijenici, za upravitelja posestva živinarske stanice v Gatskem, za upravitelja posestva kmetijske stanice v Peči ter upravitelja sadnega in trnega razsadnika v Danilovgradu. Poleg tega potrebuje štiri okrajne kmetijske referente. Prošnje je treba vložiti do 1. septembra.

— **Glavna skupščina JUU.** Z odlikom g. ministra prosvete O. N. br. 57.564, z dne 11. avgusta t. l. je na osnovi paragrafa 87. uradniškega zakona odobrena vsem učiteljem (team), ki so zaposleni izven šole, so administrativni uradniki pri sreskih šolskih nadzornikih ali pri prosvetnih oddelkih, odsotnost od 20. do 28. avgusta 1931., da se morejo udeležiti Glavne učiteljske skupščine v Beogradu.

— **Medno. Počtniška kolonija** ljubljanske mestne občine priredi v proslavo 10-letnice vladanja našega kralja dne 23. t. m. ob 16. uri pri Cirnanu v Mednem akademijo z zanimivimi sporedom. Akademija se bo vršila ob vsakem vremenu. Vstopnine ni, pač pa se sprejmejo prostovoljni darovi v korist kolonije. Kolonistnje vabijo najvljudnejše k posestvu vse prijatelje mladine.

— **Delavca zbornica in podpiranje nezaposlenih.** Z ozirom na težkoče pri ocenjevanju poedinih prošelj za nezaposlene podpore bo izplačevala zbornica odslej za nezaposlene podpore načeloma le preko uradov, ki poznajo bolje razmere prosilcev, to je preko javne borze dela, bratovskih skladnic in večjih občin. Vsa sredstva, ki jih je namenila zbornica za podpiranje nezaposlenih, se bodo predokazovala v bodoče tem uradom, med katere bo razdelila zbornica svoja sredstva za podpiranje nezaposlenih.

— **Razstava perutnine na jesenskem velesjumu v Ljubljani.** Perutninarska razstava hoče pokazati umno rejo perutnine po najmodernejših vidikih, t. j. z odбирanjem ali s selekcijo živali po nesnosti. Znanost je, da donša perutninarstvo v naših krajih velike dohodke, ki pa žal v zadnjem času silno nazadujejo, in to največ vesled predobnih jajc. Izgubili smo radi tega največje odjemalce v inozemstvu. Ta del razstave bo jako poučen, ker bodo razstavljene živali samo od priznanih rejcev, članov selekcijskega perutninarskega odseka Kmetijske družbe.

— **Dve novi, lahki in pevni skladbi** za moški zbor sta izšli v založbi pevskega društva »Ljubljanski Zvon«, in sicer Zorko Prelovca »O da je roža moje srce«, ter »Le enkrat še«. Vsaki pesmi je cena prve kupljene partiture 5 Din, vsem nadaljnim pa 1.50 Din. Skladbe naročajte na naslov »Pevsko društvo Ljubljanski Zvon« v Ljubljani, založba.

— **Prepoved zahajanja v krčme.** Okrajno sodišče v Gornjem gradu je prepovedalo žagarju Josipu Ermenicu iz Bočne in posestnikovega sinu Jožefu Ilovšku iz Kokarij zahajanje v krčme za dobo enega leta.

— **Trgovska in industrijska podjetja ter denarni zavodi,** ki nameravajo sprejeti nove pisarniške moči, naj se blagovolijo obrniti na podpisano ravnateljstvo, ki bo rade volje priporočilo primerne in sposobne absolvente in absolventinje. — Ravnateljstvo Drž. dvorazredne trgovske šole v Ljubljani.

— **Naše žene na letošnjem velesjumu.** Kakor je po drugih mestih že dolgo znava, priredi letos tudi v Ljubljani Zveza gospodinj na velesjamskih prostorih prvo veliko in pestro ter predvsem zelo poučno razstavo »Novodobno gospodinjstvo«. Pokazati hoče po pravih higijene, estetike in udobnosti opremljeno stanovanje, tri razne vrste najpripravnijših kuhinj ter vse predmete, ki jih v hiši uporabljamo pri gospodinjstkih poslih. Razume se, da pride na razstavo le ono kar so gospodinjce preizkusile in odobrile. Razstavljalo se bo kolikor mogoče v naravi, ostalo v slikah, tabelah in pa modelih.

— **Bat'in avljon v Zagrebu.** V Zagreb je priletel v ponedeljek zvečer velik trgovski avljon Bat'inih tovarn iz Zilina. Avljon je sistema Yunkers in ima prostora za šest potnikov. Iz Zagreba je odletel včeraj v Osijek, potem pa nazaj preko Zagreba v Zilin. Bat'a ima tudi v Zagrebu avljon, ki bo letal v trgovske svrhe med našimi mesti.

— **Vreme.** Vremenska napoved obeta deloma oblačno vreme. Včeraj je bilo jasno samo v Splitu, drugod pa deloma oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Skopju 34,5, v Splitu 33,4, v Beogradu 30,6, v Sarajevu 29,4, v Zagrebu 25,4, v Ljubljani 24,3, v Mariboru 28. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762, temperatura je znašala 12,9.

— **Starec, ki ima 60 vnukov in pravnukov.** V Sarajevu je prispel iz Foče 95-letni Husein beg Zusiakapčić, ki je zelo ponosen na svoje potomstvo. Imel je 15 otrok, 7 sinov in 8 hčera. Od njih izvira 35 vnukov in 25 pravnukov.

— **Smrt pod avtobusom.** V vasi Zabokah blizu Krapine se je pripetila v soboto težka nesreča. Mladi Rudolf Halužan se je peljal z avtobusom, ki vozi med Zabokami in Krapinskimi toplicami. Na ovinku je padel iz avtobusa in si prebil lobanjo. Drugi dan je umrl.

— **Pet proti enemu.** Kmet Borislav Mišinkovič iz neke vasi blizu Rogatice je bil že dolgo sprt z rodbino Čakič. Te dni je prišel Borislav s svojo materjo v Rogatice, da bi prodal nekaj živine in mati je bila obveščena, da ga hočejo Čakiči napasti. In res so mu na povratku sledili iz mesta kjer so ga hoteli zahrbtno napasti. Takoj je nastal preprij in 5 Čakičev je s koli napadlo Borislava in njegovo mater. Mati je zakrivala sina s svojim telesom in tako je

tudi ona odnesla več težkih udarcev. Ko je bil Borislav že ranjen in je hotel zbežati, toda Ostoje Čakič je planil za njim in ga zabodel, tako da se je mrtev zgrudil. — **Napil se ga je in umrl.** V vasi Jagietovca blizu Koprivnice je na pokopališču koliba, v kateri je stanoval 64-letni Alojzij Mihalič, doma iz St. Jurja v Sloveniji. Mihalič je bil grobar. Proti koncu preteklega tedna je pa začelo iz kolibe smrdeti in kmetje so opozorili na to župana. Siloma so odprli vrata in našli Mihaliča mrtvega. Njegovo truplo je že gnilo. Moža so videli zadnjič na žegnanju v Jagietovcu, od koder je odšel pijan. Najbrž ga je v pijanosti zadel kap. — **Foto s port** zadovolji vsakogar s kamerom, kupljeno pri Fr. P. ZAJEC, optik. Ljubljana, Stari trg 9. — **Ceniki brezplačno.** — **Oblike in klobuke kemično čist.** barva. olistra in liko tovarna Jos. Reich.

Zvočni kino „Ideal“
SAMO ŠE DANES!
Danes ob 4., ½ 6., ½ 8.,
in 9. uri zvočni film

100% sreče

Veseli, neverjetni, pa vendar močni doživljaji dveh mladih src, ki jih je združila ljubezven v srečen zakonski par

V glavnih vlogah
**JENNY JUGO, FRITZ SCHULTZ,
SZOKE SZAKALL, ALBERT
SZAKALLY**

— **Iz Ljubljane** — **Iz Spomenik karlja Petra** že postavljajo pred magistratom v ograjenem prostoru, ki je seveda zaprt, da radovedneži ne motijo delavcev. Gotovi so spodnji deli spomenika, ki so jih prepeljali iz kamnolomne delavnice pred magistratom, kjer jih zdaj sestavljajo ter postavljajo, zgornje dele pa še izdelujejo v delavnici.

— **Iz Živilski trg** je tako bogato založen, kot da preživljamo najboljše čase, živl je vedno več in cene so primerno nizke, razen sadju, ki ga je tudi vsak dan več, vendar se ne pocieni. Domače sadje težko vzdržuje konkurenco z uvoženim, vendar je pa baš zaradi tega cena vsega sadja nekoliko višja, ker ga okoljani vseeno ne morejo prodajati tako poceni kot branjevci, ki ga kupujejo od prekuovalcev zelo poceni. Kot je bil letos trg izredno bogato založen s črešnjami, bo tudi z grozdem, kot kaže že zdaj. Grozja je že zdaj skoraj več kot hrusk, največ dalmatinskega, kg je po 6—8 Din, pa tudi po 5 Din slabše vrste, Hruške nudijo kg po 3—5 Din. Lani ta čas so bile precej dražje, po 8 Din jabolka, ki jih je vedno več, so po 4 Din kg, češnje pa po 4—5 Din. Povrtina ne izpreminja v splošnem cene, kumare in solata se res ne moreta več poceniti, saj dobiš že za dinar solate za malo družino in pray tako kumar. Strožji fižol je kg po 2,50 Din, novi krompir kg 1,25 Din, kisto zelje po 5, repa pa po 3 Din kg.

— **Iz Gremijalna trgovska šola** v Ljubljani. Popravni izpiti se začno na gremijalni trg. šoli v Ljubljani v ponedeljek dne 31. avgusta t. l. ob 14. uri. Vpisovanje v II. in III. letnik se vrši v torek dne 1. septembra t. l. od 8. do 12. ure dopoldne v prostorih gremija trgovcev. Vajenci(ke) se morejo vpisati le na podlagi predloženega šolskega spričevala pretekega šolskega leta. Vpisovanje v I. letnik bo dne 1. septembra od 14. do 17. ure in dne 2. septembra od 8. do 12. in od 14. do 17. ure. Eventuelni sprejemni izpiti se vrše dne 3. septembra ob 14. uri na šoli. Za sprejem v gremijalno šolo so predpisani trije razredi srednje ali meščanske šole, v slučaju prostora pa bodo sprejeti tudi prižlaščenci, ki so dovršili dva razreda omenjenih šol. Vsak prižlaščenev pa mora biti redovan iz nemščine. Predložiti je treba zadnje šolsko spričevalo. Pri vpisu v I. letnik plača vsakdo Din 500 Solnine in Din 100 sprejemnine, v višji razred pa le šolinino v znesku 500 Din. Brez vplačila predpisanih taks ne more biti nihče vpisan in sprejet. Začetek šolskega leta in pedrobnosti bodo razvidne na šolski deski v »Trgovskem domu« in iz oglasov v časopisju. Šolski odbor.

— **Geometriški odsek na Tehniški srednji šoli v Ljubljani je ukličen.** Število za novi primer potrebnih geometrov bo s prihodnjim šolskim letom kompletno in bo v Ljubljani ostal samo še drugi letnik, da dovršijo odsek dijaki, ki so bili lani v prvem letniku.

— **Iz Pričetek šolskega leta na državni trgovski akademiji v Ljubljani.** Popravni izpiti se vrše od 26. avgusta dalje. Vpisovanje bo 1. 2. in 3. septembra od 9. do 12. ure, za prvi letnik v ravnateljstvu pisarni, za ostale letnike v učilnici št. 5. Natančni rasporedi izpitov in sprejemni pogoji za I. letnik trgovske akademije so objavljeni na razglasni deski.

— **Iz Pevsko društvo Ljubljanski Zvon.** Drevi ob 20. uri vaje mešanega zbora v društvu. Odbor!

— **On je bil** — **Kako je pa mogel zvedeti tvoj oče,** da sva se peljala skupaj na izlet? — **To je zelo enostavno.** Si opazil visokoga krepkega gospoda, ki je sedel v vagonu nasproti nama? No vidiš, to je bil moj oče.

Vrv — rešitev važnega problema

Nekaj misli ob samomoru starega, izrabljenega zidarja, ki ni mogel več dobiti dela

Ljubljana, 19. avgusta.

Prejšnja leta so se vrstili v dolgih vrstah na Ljubljanskem polju nerebljeni topovi. Nič posebnega! Odlagamo stare vagonce, stroji, ki niso več za drugo rabo, dobe častne prostore v muzejih, še polomljeni avtomobili se lahko zopet uporabijo, zadnjič sem videl, da se je nekdo naselil v razbitem avtobusu. Stvar je namreč takšna, da se n. pr. lahko uporabijo stari topovi, vagoni so kot ustvarjeni za barakarska stanovanja, sploh vsa zavržena šara ima še vedno kolikor toliko cene. In baš zaradi tega bi se morda kdo zgražal, če bi primerjali človeka z omenjeno šaro, češ, da je cena človeka neprimerno višja kot se tako dragocenega mrtvega materiala ter je sploh nedopustno, onečaščujoče primerjati človeka z materialom.

Prav kratka, povsem vsakdanja zgodba, kakršno smo čitali tudi včeraj, nas prepriča, da človeka res ne smemo meriti z istim merilom kot material. Ko čitamo takšne zgodbe, se nam ne zde niti več zanimive, da bi se ob njih zamislili, se pa menda še ni nikdar zgodilo. Dandanes ne »vlečejo« več tragedije brez vseh »pikantnih« priveskov, ki niso dovolj krave m »mastne«. Treba bi bilo vsako tragedijo »okusno« garnirati, lepo od začetka do konca incenirati pred čitateljem posamezuc strahote, da jih »sladokusci« doživljajo ter pride na račun naša »boljša« nprav. Zato ni čuda, če smo včeraj, ali pa tudi kdaj prej, prezrli kratko poročilo o samomoru, s katerim je lakonično povedano, da je ta ali oni izvršil samomor zaradi bede, ali, da »vzrok samomora ni znan«.

Včeraj se je n. pr. obesil na Viču 73letni zidar. Kaj takšnega je za nas nekaj povsem naravnega. Prah bi dvignil je samomor kakšnega imenitnega gospoda. Takrat bi se sušljalo vse mogoče o samomorilcu, ljudje bi se čudili, zakaj se je ubil, porajale bi se neverjetne legende, izmislili bi nešteto načinov smrti in morda bi celo napol preklicali njegovo smrt. No, če se pa obesil delavec, ki je povrh vsega še star, tedaj je to kar **naravna smrt**. Tako naravna, da se odvede še celo osmrtnice z oznanilom, da je blagopokojnik umrl po kratki, težki bolezni.

Tej ugotovitvi bi pa morda kdo oporekal — največ zaradi tega, ker je brez ovinkov, češ, kdo je pa tako surov! Toda pomislite, še nedavno je iskal v Ljubljani dela zdelan starček, ponujal se je povsod, kjer so potrebovali delavce, a brez uspeha. Povsod so ga odklanjali, češ, očka prestar ste, dovolj je mladih zidarjev, mladih, krepkih delavcev, ki kaj zmorejo, s katerimi se vi ne morete meriti. Nikjer niso potrebovali starega, izrabljenega, sestrada nega delavca in vsak bi se izgovarjal, češ,

zakaj bi ga moral najeti baš jaz, naj ga najame kdo drugi, kjer se ne pozna, če je eden več ali manj. Kdor bi hotel dokazovati, da ima star, oslavel delavec tudi pravico živeti, da bi ga morali vzeti v delo prav tako kot mladega — bi se osmešil, posmehovali bi se mu kot hlapcu Jerneju...

Vidite, nihče ni dolžan dati onemoglemu zaslužek, nihče ni kriv njegovega obupa in njegove smrti, vsi si umivamo roke in nihče ni surov... In komu se zdi škoda, če umre takšen star možak? Nihče ne bo vzdihnil za njim, češ, škoda ga je bilo, lahko bi še živel.

Da, povsem normalen konec se nam zdi smrt reveža — ne moreš živeti, je pač najbolje, da umreš. Sleherni lahko svobodno umre, ker vlada pač v življenju takšna nepopolna svoboda ter popolna harmonija med vsemi stvarmi in rečmi, med vzroki in učinki... Na svetu ni problema. Kakšen problem pa bi naj bil to, če n. pr. star revež ne more najti zaslužka ter ne ve, kako bi naj živel. Gordijski voz je na mah presekane, če se tak revež obesi. Neizprosno življenjski red pravi umri, obesi se, ker si samo v napatje drugim ljudem, ker nisi več za nobeno rabo.

Morda je pa samo en, prav majhen problemček, od katerega bi se kdo spotaknil: vprašal bi: Vse lepo, toda kaj je počel možak vso svojo dolgo življensko dobo, da je prišel na stara leta tako daleč? Vidite, prekrasno vprašanje! Samo, zakaj se nismo vprašali n. pr. o omenjenih topovih na Ljubljanskem polju, kaj je bilo z njimi, da so prišli tako daleč, ali kaj je delal star zavržen stroj, da so ga končno zavrgli? Da, samo zaradi tega se ne vprašamo, ker ima vsak zavrženi stroj po našem vrednotenju višjo ceno kot star izrabljen človek... Stroj se nikdar tako ne izrabi, da bi ga več ne mogli uporabiti še za to ali ono, dočim je izrabljen človek povsem brez cene.

Kaj je delal? V službi človeške družbe je bil. Nikar se ne pretvajajmo, nikar si ne domišljamo, da je tako častno in dobro služiti družbi, da je lahko sleherni njen najnižji hlapec na stara leta preskrbljen, četudi več ne dela. Večkrat čitamo kalkulacije nekaterih pridobitnikov, ki nam dokazujejo, da žive od same izgube. Zanimiva bi pa morala biti kalkulacija takšnega sezonskega delavca, ki mora opravljati najtežja dela, ki zahtevajo največ sil in dobro hranjenega delavca — da bi videli, kako velik dobiček spravljajo on, koliko vlaga prihrankov v hranilnice za stara leta in kje preživlja počitnice pozimi.

Naravnost senzacionalna bi bila takšna kalkulacija... Pa kaj, ni treba več kalkulirati, od časa do časa napravi kalkulacijo izrabljen delavec — z vrvjo za vratom!

Sovjetski delavci v Londonu

Te dni je prispel v London prvi izletniški parnik iz sovjetske Rusije »Ukraina«. S parnikom se je pripeljalo 350 izletnikov, med njimi 80 žensk. Skoraj vsi so tovarniški delavci. Dobili so 35 dni izrednega dopusta zaradi velike marljivosti pri uredničenju petletke. Izlet je organizirala centralna uprava delavskih organizacij, ki nosi tudi del stroškov, drugi del stroškov gre pa na račun posebnega fonda za nagrade najboljšim tovarniškim delavcem. Izletniki so se odpeljali iz Leningrada v Hamburg, potem pa v London, posejijo pa še Genovo in Carigrad, odkoder se vrnejo v Odaso, kjer bo izlet končan.

Tovarniškim delavcem bo sedela na poučnem izletu v inozemstvo večja skupina najmarljivejših kmetov s kolektivnih gospodarstev. V Londonu so vzbudili izletniki iz sovjetske Rusije splošno pozounost. Ogledali so si zanimivosti angleške prestolice in ko so jih obkolili novinarji, so dejali, da z buržoaznimi novinarji nočejo govoriti. Vsi so v novih oblekah enakake kroja. Med njimi je več učiteljc in pet tehničnih strokovnjakov.

Hči Mate Hari vohunka

Londonski list »The People« poroča, da je francoska tajna policija aretirala te dni lepo Vero Olgo Ostrogovo, ki je bila zapletena v vohunsko afero na vzhodni meji Francije. Zanimivo je, da je ta dozdevna Poljakinja v resnici hči slovite javanske plesalke in vohunke med svetovno vojno Mate Hari. Po aretaciji je dekle svojo identiteto sicer energično tajilo, pač pa je priznalo marsikaj drugega, kar bo spravilo na dan vse podrobnosti vohunske afere. Priznala je tudi, da se je lotila vohunstva samo zato, ker ji francoske oblasti niso dovolile porabiti dokumentov, ki bi bili rehabilitirali njeno mater.

Vera Ostrogova pripoveduje, da je dobila za svoj 18. rojstni dan skrbno zapечатeno pismo, ki ji ga je bila zapustila njena mati, Mata Hari baje piše svoji hčerki, da ni bila nikoli v službi nemškega vohunstva in jo prosi, naj se v primeru njene smrti osveti za krivico, ki ji je bila storjena. Ko so

vprašali Vero Ostrogovo, kje ima materino pismo, je odgovorila, da ga je shranila pri nekem državnem tožilu, kjer ga lahko dobe. Pismo se je tudi zavezala, da bo ta dokument izročila oblastim. Dejala je, da je aretacija prav nič ne boli, če bo pripomogla do rehabilitacije njene nedolžne matere.

Skromna princesa

Pariza poročajo, da si hči bivšega kralja Alfonza Beatrica sama pripravljala balo. Poroča s princem Alvarom Antoinom Bourbor-Orleanskim bo letos v decembru. Infanctka je opustila izlete in tenis, po čela dneve sedi doma in marljivo šiva perilo. Pripravljala si 12 garnitur in gleda bolj na trpežnost, kakor na razkošje. Poročno obleko iz navadne bele svile ji napravi neki pariški modni salon. Za dotični salon se je princesa odločila zato, ker je v njem uslužbena bivša njena dvorna dama.

Princesi pomaga njena sestra Marija Kristina, zaročena z bratom njenega bodočega moža. Poročne svečanosti bodo zelo skromne, ker mora bivši kralj Alfonz štediti, dasi ga ne moremo prištevati med siromake. Svoji starejši hčerki da okrog 4 milijone Din dote. Poročnih daril ne bo mnogo, kajti španskemu plemstvu se z redkimi izjemami ne godi posebno dobro. Na predlog infanctke Eulalije, ki živi v samostanu, izroče pripadniki visokega plemstva princesi Beatrici namesto nakita okrog 350 tisoč Din v zlatu. Zenin princ Alvaro študira na tehniški v Švici in hoče postati strojni inženjer ter tudi izvrševati prakso. Izjavil je, da bo srečen, če bo mogel preživljati svojo ženo. S preživljanjem pa menda ne bo tako hudo, saj bo za »vsakdanji kruh« zadostovala ženina dota. Po poroki se preseli princesa k svojemu možu v Švico in mu bo vodila gospodinjstvo. Že zdaj se veseli študentovskega življenja, pa tudi princ že komaj čaka, da bo imel svoje gospodinjstvo, ker je princesa baje dobra kuharica.

Grozno. — Danes sem čitala v potopisu, da pokopljejo v Indiji z možem tudi ženo in sicer kar živo. To mora biti grozno. — **Pa še kako!** Posebno za moža.

Bodočnost. — Moja žena pije za zajutrek kavo, jaz pa čaj. — No, ko boš dolgo oženjen, kakor sem jaz, boš tudi ti pil kavo.

Emile Gaboriau:

Vampirji velemesta

Roman

— Priznam, da je res, da je bil Mont-louis ubit tako, kakor pravi Chinchana. Samo da se temeljito motijo oni, ki mislijo, da imajo v rokah orožje proti meni, — je pripomnil grof, — kajti moja nepremišljenost je že zastarana in pozabljena.

Mascarot si je popravil očala in dejal smeje:

— Prav pravita, gospod grof. Nihče vas ne more preganjati sodnim potom. Ne morejo vas soditi zaradi tega umora, ki je bil izvršen že pred trindvajsetimi leti. Toda kaj če bi jutri moji klienti — sram me je, da jih moram tu tako nazivati — v listih objavili pripovedovanje barona de Clinchana pod nedolžnim naslovom »Zgodbica z lova«. Navedene bi bile seveda samo začetne črke, toda z debelimi tiskom. Kaj porečete na to?

Grof je videl jasno v bodočnost, ki se mu je prikazovala v najtemnejših barvah. V duhu je že videl objavo te, zamj tako sramotne zgodbe. Poznal je pa tudi ljudi in vedel je, da gre lopovom, ki so ga držali v krepkih rokah za denar. Zato je dejal kar naravnost:

— Končajva to! ... Za koliko bi hoteli prodati te papirje?

Mascarot je bil na vidz užaljen in zamrmral je:

— Denarja nočem. — Nočete denarja? — je ponovil grof presenečeno. — Kaj torej hočete?

— Nekaj za vas brezpomembnega, kar je pa zelo važno za one, ki me pošiljajo. Naročili so mi, naj vam povem, gospod grof, da lahko mirno spíte, če dovolite, da se razdere zaroka med gospodično Mussidanovo in gospodom de Breulh-Faverlayem. Listi iz dnevnika barona de Clinchana vam bodo izročeni na dan poroke gospodične Sabine z ženinom, ki ji ga sami izberete.

Grof Mussidan je bil ves iz sebe.

— Saj to je blaznost! — je zamrmral.

— Ne, to je najpametnejše, kar si morete misliti.

Mascarot je vstal.

— Gospod grof, moram vam še povedati, kaj je privedlo moje kliente do tega sklepa. Res je, da prihajajo z grožnjami, toda proti vam nimajo nič, pač pa proti gospodu de Breulh-Faverlayu.

— Gospod de Breulh-Faverlay ima mojo besedo.

— Protiveza se bo že našla, — je ugovarjal Mascarot.

— Grofici de Mussidan je mnogo lažje na tej poroki. S te strahni naletim na težke ovire.

Mascarotu se je zdelo najpametnejše molčati.

— Končno se bojim, — je nadaljeval grof, — da bo to tudi za mojo hčerko hud udarec.

Mascarot je po Florestanovi zasluzi vedel, koliko so vredne te besede.

— O, mlado dekle, kakor je Sabina, bo lahko našlo drugega fanta, — je pripomnil smeje.

Grof je omahoval že dobre četrt ure. Zavest, da je izročil na milost in nemilost tem lopovom, ga je strašno poniževala. Toda bil je v škripcih in slednjič se je udal.

— Naj bo, — je dejal, — moja hči ne vzame gospoda de Breulh.

Mascarot je triumfal, toda znal se je premagovati in tako grof sploh ni opazil njegovega veselja. Globoko se je poklonil in odšel. Čim je stopil na stopnišče, si je začel od veselja meti roke.

— Če bo imel Hortebize tako srečo kot sem jo imel jaz, — je mrmral sam pri sebi, — bo vse v rdu.

VI.

Da se pokloni grofici de Mussidan, ni potreboval dr. Hortebize takih ovinkov kot njegov prijatelj Mascarot, ko je hotel priti h grofu. Čim se je pojavil, to je pet minut po Mascarotovem prihodu, sta oba v vestibulu zdehajoča služabnika takoj spoznala v njem moža iz različne družbe, gospodarjevega gosta. Obema se je poznalo na obrazih silno presenečenje, kajti to je bilo res nekaj izrednega, skoraj čudež; nobenemu groficinemu prijatelju ni namreč nikoli prišlo na misel, da bi potrkal na njena vrata. Čemu to, ko so se pa mogli sestajati z njo na razstavah, konjskih dirkah, v restavracijah, v gledališču in trgovinah? Videli so jo lahko pri modnih krojačih, na koncertih, v parkih, skratka povsod.

Doktorju je bilo to dobro znano in zato je mirno sledil slugi, ki je odprl vrata salona, da bi ga napovedal.

Grofica de Mussidan je ležala na otomanu pri peči in čitala ... Čim je zagledala doktorja, je radostno vzkliknila in vstala.

— Doktor, to je pa res lepo, da ste prišli kar k meni na dom.

Pri teh besedah je namignila slugi, naj primakne doktorju naslanjač.

Grofica de Mussidan je bila dokaj visoke postave, sloka in za svojih petinštrideset let izredno dobro ohranjena tako, da bi človek mislil, da ima pred seboj mlado dekle.

— No in ker ste že prišli, — je nadaljevala, — bi vas prosila, da se mimo grede malo pomudite s pregledom.

— Kaj ste bolni, gospa grofica?

— Jaz? ... Kaj vam pa pride na misel? Še tega bi bilo treba! Pač se pa bojim za zdravje svoje hčerke.

— Ah!

— Da, žalibog, gospod doktor. Moram vam povedati, da Sabine skoraj že ves mesec nisem videla. Imam toliko drugih skrbi, da mi vedno primanjkuje časa. Včeraj sem si jo pa temeljito ogledala in opazila sem, da se je zelo izpramenila.

— Ste jo vprašali, kaj ji je?

— Seveda. Odgovorila mi je, da se počuti prav dobro. Sicer jo boste pa itak sami videli; saj dovolite, kaj ne?

Pri teh besedah je pozvonila in prihitel je sluga.

— Lubine, — mu je velela grofica, — recite gospodični Sabini, da jo prosim, naj pride malo k meni.

— Gospodična Sabina je odšla, gospa grofica.

— Ah! ... Je že dolgo tega?

— Gospodična je odšla pred tremi urami.

— Kdo jo je spremljal?

— Njena komornica Modesta.

— Je gospodična povedala, kam gre?

— Ne, gospa grofica.

— Dobro, lahko greste.

Sluga se je priklonil in odšel.

— To je pa res neprijetno, — je dejala grofica. — Upajmo končno, da bo ta bolezen, ki se je bojim, preprečila poroko v naši palači.

Hortebize je v duhu triumfal, ker ni vedel, kako bi začel, grofica mu je pa sama tako lepo ugledala pot.

— Kaj mislite Sabino omožiti, gospa grofica?

Grofica de Mussidan je položila prst na usta.

— Psi! — je zašepetala, — to je velika tajna in odločitev še ni padla. Toda vi ste zdravnik in zato vam lahko zaupam. Zelo verjetno je, da bo Sabina do konca tekočega leta gospa de Breulh-Faverlayeva.

Pri želodčnih težkočah, zgači, zmanjšanim občutku za tek, zapreki, pritisku na jetra, tesnobi, tresenju udov, zasplosti povzročijo kozarec »Franz Josefovce« grenčice takojšnjo poživljanje zastale prebave. Zdravniška sporočila iz tropskih dežel slave »Franz Josefovce« vodo kot važen pripomoček proti griži, kakor tudi želodčnim obolenjem, ki nastopajo v zvezi z mrzlico.

Po šejkih hrepeneče ženske

Kako nasledajo bogate pustolovke arabskim sleparjem, ki se izdajajo za prince

Zadnja leta so začele romati po pustolovčinah hrepeneče bogate ženske iz Evrope in Amerike v Saharo, kjer upajo dobiti za meža pravilnega šejka. Severna Afrika je polna takih pustolovk. Največ jih prihaja iz Anglije in Amerike, kar je razumljivo, saj sta to dve državi z visoko valuto. Dekleta, pa tudi ločene žene in vdove vidijo v filmih pogovarje živih plemen v pustinja ali pa čitajo nevale in romane, v katerih so opisani šejki z vso krvočnostjo in romantiko. In naenkrat zahrepene po teh pravilnih junakih.

Na svetu so seveda tudi resnični šejki, toda njihovo število je omejeno in pustolovske ženske postanejo večinoma žrtve premetenih »dajalcev« preprog, vodnikov karavan in nosačev vode, ki se radi izdajajo za prince. Ti črni sleparji so začeli posebno trgovino, ki ji je namen spravi ti v žep denar bogatih, po Afriki potujočih žensk. V Tunisu že zdaj govore o mladi Angležinji, ki je poklonila vse svoje imetje, nakit in srce vodniku velblodov Hassanu, čeprav ima na vesti štiri umore in nebroj roparskih napadov. Mož je na zunaj podobni samemu Mohamedu, še daleč pa ni podoben kavalirskim šejkom, ki jih opevajo romani in filmi. Bogata Angležinja se je s Hassanom poročila in živela sta daleč nekje v oazi, dokler se je tolovaj ni naveličal in je z vsem njenim premoženjem pobegnil. Kmalu so našli novo žrtev v Oranu v Alžiru. Kljub temu pa pustolovske ženske še vedno romajo v severno Afriko.

Največja nevarnost za nje je slepar. Prilizjenost je Beduinu že prirojena in na njo se zanaša bolj kakor na svojo lepoto ali pestro obleko. Allaha kliče za pričjo, ko prisega, da še nikoli ni videl tako lepe in mikavne ženske. Z neverjetno zgovornostjo opiše njen obraz, njene oči in sploh vse njene čare. Da dokaže resničnost svojih trditvev, si položi na dlan žareče oglje in ga drži, dokler ne ugasne. Končno ponudi beli ženi svojo palačo, ki je bodisi v čarobni oazi sredi puščave, ali pa kje v mestu minaretov ob vzhodu Atlasa. Palača je seveda opremljena z orientalskim razkošjem in obdana s praviljnim palmovim gajem, polnim čarobnih vodometov.

Tako pripravljeno pustolovko Beduin končno ugrabi, kar mu ona seveda z veseljem dovoli.

Toda plastično naslikani raj se v večini primerov izpremeni v neskončno pustinja, kjer je največja atrakcija mršav velblod in nekaj od solnca ožganih palm, palačo pa nadomestuje šotor iz velblodje dlake ali pa siromašna, iz blata zlepljena kočja, polna domačih žen, umazanih otrok in mrčesa. Razočarana princesa se bridko razjoče, toda spoznanje pride prepozno. Če ni zadovoljna z razkošjem pustnje, če ji ne ugaja življenje pod milim nebom in v družbi umazanih, lenih Arabk, se ji kavalir ponudi, da jo odvede nazaj v civilizirani svet, seveda pod pogojem, če mu da ves denar in nakit, kar ga ima.

Mnogo takih pustolovčin se pa konča tudi tragično. Tako je bilo z Louiso Bataylleovo, čije truplo so našli nedavno blizu Tunisa. Njeni prijatelji so povedali, da je živela mirno in zadovoljno v Parizu. Lani poleti je pa sklenila preživeti počitnice v severni Afriki. Odpotovala je v Tunis, kjer ji je zelo ugajalo. Tam se je zaljubila v »šejka« Smadja in videli so ju večkrat v arabskih kabareti. Končno sta pa izginila in pozneje so našli truplo zaslepljene Parižanke blizu Tunisa. Policija išče sedaj dozdevnega šejka, pa ga najbrž nikoli ne bo našla.

NOGAVICE z ŽIGOM



Najboljše, najtrajnejše, zato in najcenejše!

Zakaj se ga boji

— Kaj ti je pa naredil ta človek, da se ga tako bojiš?
— Cevlje.

OSVALD DOBEIC

Ljubljana

PRED ŠKOFIJO ŠTEV. 15

priporoča svojo bogato zalogo galanterijskega, kratkega in modnega blaga po najnižjih cenah.

NA DEBELO!

NA DROBNO!

Specijelni entel oblek in volar

francoski sistem pri

Matek & Mikeš, Ljubljana

(poleg hotela Štrukelj)

»BREDA« žepni robci 1 m. Din 2.— Namodernejše vezenje zavese, pregrinjali in perila.

POTNIŠKI AVTO

»Donete, v prav dobrem stanju za 10.000 Din proda Miha Lah, Kamnik, Vrhpolje. 2321

»FOED« LIMUZINO

dobro ohranjeno takoj kupim. Ponudbe na naslov: I. Razboršek, tovarna čevljev, Tržič. 2322

BUKOVA DRVA

TERBOVELJSKI

PREMOG

pri št.

»KURIVO«

LJUBLJANA, Dunajska

cesta št. 33

(na Balkanu)

Telefon 34—34

JUGOGRAD

izvršuje solidno in najceneje vse zgradbe ter tozadnje narčte. — Inž. Srečko Pust. — Inž. arh. Bogomir Pust. — Streliška 33, tel. 2025 85L

HALO!

HALO!

Samo pri paru brzoalkalnic!

J. BOC,

Ljubljana, Koledvorska ulica 6 se vam zlika, očisti, pokrpa in zaobrne Vaša obleka! — Na likanje se lahko počaka! Dopisnica zadostuje, pridemo po obleko na dom. — Istotam je prvovrstni modni atelje. Blago se lahko nabavi pri nas po najnižjih cenah. 2067

Modroce

predeluje in očisti tiso prahu na specialnem stroju samo

Rudolf Sever, LJUBLJANA, Marijin trg 2

VINOGRAD

z novo trto in lepim hramom, kjer so 3 prostori z vsem inventarjem, eno uro od postaje Sevnica, in pol ure od glavne ceste naprodaj. Sadna drevesa, kostanji, leščina in vse potrebščine za vinograd. Lep razgled. Kupec lahko obavi tudi trgatve. Naprodaj je radi boleznim takoj. Pojasnila daje Josip Novšak, Laško. 2320

Malinovec

pristen, naraven, na malo in veliko prodaja

lekarna Dr. G. PIOCOLI, LJUBLJANA, Dunajska c. 6.

500 DINARJEV TEDENSKO PLAČAMO

zgovornim osebam s številnimi poznanstvi! Perssons, Ljubljana, poštni predal 307. Znamko za odgovor. 86-L

Vsa pleskarska in soboslikarska dela tvariše točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo

J. HLEBŠ

družba s o. z.

pleskarstvo in soboslikarstvo. Ljubljana, Sv. Petra c. 33.

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli povodom prerane smrti našega srčno ljubljeneega soproga, skrbnega očeta, starega očeta, strica, tasta in svaka, gospoda

Aleksandra Gjuda

brivskega mojstra in hišnega posestnika

kakor za poklonjene številne vence in krasno cvetje, se tem potom vsem najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni č. duhovščini, gg. občinskim svetovalcem, Zadrugi samostojnih obrtnikov, Zadrugi brivskih mojstrov, Bolniški blagajni samostojnih obrtnikov, zastopnikom Društva hišnih posestnikov, Ljubljanskemu Sokolu, Organizaciji brivskih pomočnikov, vsem cenjenim gostom, uslužbenstvu domače tvrdke, dalje zastopnikom raznih korporacij, društev in organizacij ter končno vsem mnogoštevilnim prijateljem in znanecem, ki so prihiteli od blizu in daleč, da počastijo spomin dragega nam pokojnika in ga spremijo na njegovi zadnji poti. Vsem in vsakemu posebej naša najiskrenejša zahvala.

Maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek dne 24. t. m. ob 6. uri zjutraj v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

Ljubljana, dne 20. avgusta 1931.

ZALUJOČI OSTALI